

OPERACYJA (2) *sb f*

o, e oraz pierwsze a jasne, końcowe pochylone.

sg [*N* operacyją.] ◊ *G* operacyjéj (1). ◊ *A* operacyją (1). ◊ [*pl N* operacyje. ◊ *G* operacyj.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.

1. *Skuteczne działanie; skutek [operatio – robota, praca, sprawowanie Mącz 264c; – pracej dokończenie Calep; robota, (actio) robienie – operatio Cn] (2) :*

[*W połączeniu szeregowym: ANi też te⁸⁰ łobie miey [...] zá niepewną rzecz/ áby czárt nie miał z ludzmi iákich ołobnych łpraw ábo rozmow/ tákże y operáciy PostępekPrCzart 79.*]

Zwrot: »operacyją uczynić [w czym]« (2): A iefli pierśiam pomoc chcemy [...] R. Floris Casię recens tracte/ vnciam vnam/ A iż więc w thych áffectiách phlegmiſtych czáfem nierychło operatiéy vczynią/ thedy niemogąc fye iéy doczekác/ godzin przed obiádem dwie/ dáwamy mánnny/ álbo cásliéy vncią Oczko 35; á tą pobudką nową łtára łáfká W. M. moich M. Pánów będzie fie odnawiałá: y operatią w ánimuſzách W. M. wſzyftkich iáką vczyni przeciwko mnie łłudze łwému SarnStat 863.

a. [*Możność działania, aktywność [czyja]:*

Wyrażenie: »operacyja przyrodzona«: gdyż káżdá rzecz ktora iefł w ziemi/ y ná ziemi/ chce włafney operacyey przyrodzoney z dáru Bofkie⁸⁰/ á nie z ducha nieczyfte⁸⁰ PostępekPrCzart 79v.]

2. [*Zabieg chirurgiczny dokonywany za pomocą odpowiednich narzędzi na ciele chorego: łkąd owo nowłzy medici nołów [...] przypráwowác fye ięli kiedy zrániony á práwie nieporátowány prze flux byłtry vpádnie/ vpátrzáwłzy do téy operatiéy pátientá potemu [...] coby lat obyczáiów/ complexyéy y krwi był dobréy [...] nos mu on łkąd ma być obmyſliwłzy [...] Vefalius to chce mieć z muſcułu/ łkórę mu powoli odiąwłzy/ á łam formuiąc go ná nos vrznąwłzy [...] Arantius [...] chyrgiéy proffeſor/ co łkóry [*lege: z skóry*] tegóz ná ręce/ y tymże łpołobem czyniwał/ co fye ták zrałtáło/ iż przez bólu wielkiego łkóra iáko nos włafny przyłtawáłá/ y ták nárałtáłá/ że mułzkułu niechawłzy/ y ręká cáła/ y nos cudny bywał. Cudnáć záprawdę to operatia. OczkoPrzymiot 193; ázaż to iuż y przepaliwłzy álbo przerznąwłzy/ táką chorobę wypędzim? Operatie tákie [...] łubtelności y wymyłłu máią więcéy niż pożytku. OczkoPrzymiot 584.*]

Synonimy: 1. działanie; skutek; a. moc.